

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJE FINANSIJSKEGA IZVJEŠTAJA ZA 2011. GODINU **HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 03-07-6-426/12
Sarajevo, 18. juli 2013. godine

S A D R Ž A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	6
5.1 NALAZI	6
5.2 PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine za 2011. godinu.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH“ br. 22/00, 102/09 i 54/10)¹ – u daljem tekstu: Zakon o finansiranju i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

- 1. Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 4. stav (2), člana 6. i člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju.**

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju.

---

¹ Dana 5.12.2012. godine stupio je na snagu novi Zakon o finansiranju političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH“ br. 95/12).

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine za 2011. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je ostvarila ukupne prihode u iznosu od 2.131.670,19 KM², čija struktura je data u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk. prih. %
1	Članarina	44.757,00	2,10%
2	Prilozi fizičkih lica	426.590,84	20,01%
3	Prilozi pravnih lica	88.600,00	4,16%
4	Prihodi od imovine	48.587,42	2,28%
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	10.250,00	0,48%
7	Prihodi iz budžeta	1.507.750,90	70,73%
	Ostali prihodi	5.134,03	0,24%
	Ukupni prihodi:	2.131.670,19	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 1.733.583,19 KM³.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je HDZ BiH.

Stranka je upisana u registar Višeg suda u Sarajevu dana 06.09.1990. godine, broj upisa R-I-23/90. Dana 03.09.2001. godine izvršena je registracija u Županijskom sudu u Mostaru, broj upisa R-1/2001, te u Općinskom sudu u Mostaru dana 01.10.2009. godine, broj upisa R/1-09.

Sjedište političke stranke je u Mostaru, ulica Kneza Domagoja bb.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Dragan Čović, predsjednik.

Ovlašteno lice za podnošenje finansijskih izvještaja za 2011. godinu je Marica Jurić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine čine:

- Središnji ured HDZ BiH Mostar,
- 9 županijskih/kantonalnih odbora,

² Podaci iz obrasca 3 (ukupni prihodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godine, koji je dostavljen dana 18.07.2013. godine.

³ Podaci iz obrasca 4 (ukupni rashodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godine, koji je dostavljen dana 24.06.2013. godine.

- 56 općinskih odbora,
- Gradska odbor Mostar, i
- Zajednica žena HDZ "Kraljica Katarina Kosača".

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine za 2011. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

U prethodnom periodu izvršeni su revizija i pregled finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine za period od 2004.-2010. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama.

Nakon izvršene revizije za 2010. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama da stranka treba postupati u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2011. godinu, utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije ispoštovala preporuke iz Izvještaja o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, odnosno i dalje postupa suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine postupila je suprotno odredbama člana 6.⁴ i člana 4. stav (2)⁵ Zakona o finansiranju.

Uvidom u obrazac 3-e (nenovčane donacije i računi koje stranka nije imala obavezu da plati) godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine nije prijavila nenovčane donacije fizičkih lica u vidu besplatnog korištenja prostorija, čime je prekršila odredbe člana 6. Zakona o finansiranju.

- Na osnovu Izjave predsjednika OO HDZ BiH Ilijadža, utvrđeno je da Općinska organizacija HDZ BiH Ilijadža za svoj rad koristi, bez naknade, kuću u vlasništvu predsjednika ovog odbora.⁶

- Prema Izjavi predsjednika OO HDZ BiH Maglaj, Općinska organizacija HDZ BiH Maglaj za svoj rad koristi poslovne prostorije u vlasništvu fizičkog lica, bez naknade.⁷

- Takođe je utvrđeno da je Općinska organizacija HDZ BiH Novo Sarajevo za svoj rad povremeno koristila prostorije u vlasništvu člana stranke. OO HDZ BiH Novo Sarajevo nije imala obavezu da plaća naknadu za korištenje prostorija.

Obzirom da stranka ne posjeduje račune niti drugu dokumentaciju o vrijednosti tih nenovčanih donacija, prekršene su odredbe člana 4. stav (2) Zakona o finansiranju.

b) Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju.⁸

Općinski odbori Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine su koristili bez naknade ili po povoljnijim uslovima prostorije općina Tuzla, Pelagićevo, Fojnica i Ilijadž, čime su prekršili odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju.

- Općinski odbor HDZBiH Ilijadž koristio je bez naknade prostorije Općine Ilijadž, površine 13 m². Na osnovu Odluke o načinu i visini plaćanja zakupnine poslovnih prostora na području općine Ilijadž ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 2/00), kojom je utvrđena cijena poslovnog prostora na području Ilijadž za neprofitabilne i humanitarne organizacije u iznosu od 8,00 KM/m², utvrđeno je da cijena zakupa poslovnog prostora koji koristi HDZ BiH iznosi 104,00 KM mjesечно, odnosno 1.248,00 KM godišnje. Time što nije platila zakupninu za korištenje poslovnog prostora u 2011. godini, HDZ BiH je ostvarila prihod u iznosu od 1.248,00 KM.

- Općinski odbor HDZBiH Tuzla je na osnovu Ugovora o dodjeli na korištenje kancelarijskog prostora, koristio prostorije Općine Tuzla, u ul. Kojšino brdo 7, površine 99,44 m². Uvidom u račune

---

⁴ Član 6. stav (1) Politička stranka dužna je voditi evidenciju o prilozima fizičkih i pravnih lica, te izdati potvrdu fizičkom i pravnom licu od kojeg je primila prilog. Član 6. stav (2) Ako ukupni iznos priloga jednog lica iz stava (1) člana 4. ovog zakona premašuje 100,00 KM, ta uplata mora da se unese u finansijski izvještaj u skladu sa članom 11. Zakona o finansiranju.

⁵ Članom 4. stav (2) je propisano da pravno lice koje stranci pruži uslugu ili proda proizvod mora stranci da ispostavi račun, bez obzira na to snosi plaćanje usluge ili proizvoda, odnosno, bez obzira na to da li je usluga pružena ili proizvod dat bez naplate.

⁶ Izjava predsjednika OO HDZ BiH Ilijadža od 22.06.2012. godine.

⁷ Izjava br. 07-06/12 od 22.06.2012. godine.

⁸ Državni, entitetski i kantonalni organi, organi Brčko Distrikta BiH, organi opštinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, anonimni donatori, vjerske zajednice, kao i pravna lica u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke stranke.

koje je ispostavila Općina Tuzla za period od 01.01. do 31.12.2011. godine, utvrđeno je da je cijena zakupa kancelarijskog prostora iznosila 1,00 KM/m², odnosno 116,34 KM mjesечно.

Prema Odluci o davanju u zakup općinskih poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža Općine Tuzla ("Službeni glasnik Općine Tuzla", broj 6/04), najniža cijena mjesecne zakupnine za poslovne prostorije u prizemlju u II zoni Općine Tuzla iznosi 8,00 KM/m².

Korištenjem poslovnih prostorija Općine Tuzla u 2011. godini po cijeni koja je ispod cijene utvrđene navedenom Odlukom, HDZ BiH je ostvarila prihod u iznosu od 8.352,96 KM.

- Odlukom Skupštine opštine Pelagićevo, broj: 01-022-8/11 od 04.02.2011. godine, Općinskom odboru HDZBiH Pelagićevo dodjeljene su na korištenje prostorije površine 44,50 m², u vlasništvu Opštine Pelegićevo, bez naknade.⁹

- Prema podacima koje je dostavila Općina Fojnica, Općinski odbor HDZBiH Fojnica koristi, bez naknade, prostorije Općine Fojnica, površine 22,83 m².

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj demokratskoj zajednici Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da obezbijedi odgovarajuću dokumentaciju (račune) za usluge pružene stranci,*
- *da u finansijskom izvještaju prijavljuje sve priloge fizičkih lica iznad 100 KM, i*
- *da se ne finansira iz izvora koji su zabranjeni zakonom.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je dostavila odgovor na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu. Stranka je uz odgovor dostavila i ispravke obrazaca godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu, čime je otklonila nedostatke u popunjavanju finansijskog izvještaja.

U skladu sa odredbama člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju i preporukama Službe za reviziju, Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je tokom 2013. godine izvršila povrat priloga pravnim licima koje je tokom 2011. godine primila suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju.

HDZ BiH je u odgovoru dala primjedbe na nalaz kojim je utvrđeno da je OO HDZ BiH Tuzla koristio bez naknade prostorije Općine Tuzla, što je suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju. Uvidom u dokumentaciju koju je stranka dostavila uz primjedbe, utvrđeno je da OO HDZ BiH Tuzla nije koristio prostorije Općine Tuzla bez naknade, već po povoljnijim uslovima, što je, takođe, suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju.

Služba za reviziju je uvažila sve argumentovane primjedbe Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine i u tom dijelu izmijenila nalaze.

Mr.sc. Hasida Gušić, šef Službe za reviziju

Sanja Tošović, revizor

⁹ Dopis Opštine Pelagićevo broj: 02-374-7/12 od 19.04.2012. godine.